

Identiteitsdocument van de samenwerkingschool BS Farmsumerborg

Ontstaan in 2014 uit de fusie van OBDS Ripperdaborg en CBS Rengersborg

Versie 2.0

Inhoudsopgave

Voorwoord en voorgeschiedenis	3
1. Identiteitscommissie	4
1.1 opdracht van de id-commissie	4
1.2 revisie historie	5
2. De missie en visie van de school	6
3. Pedagogisch en didactisch klimaat	7
3.1 Pedagogisch klimaat	7
3.1.1 Positief pedagogisch klimaat	7
3.1.2 Verbinden pedagogische uitgangspunten en gedrag	7
3.1.3 Het volgen van de sociaal-emotionele ontwikkeling: ZIEN	8
3.1.4 Het volgen van het pedagogisch klimaat: meetpunten	8
3.2 Didactisch klimaat	8
3.3 Pedagogische en didactische parameters die we volgen op school	8
4. Levensbeschouwelijke vorming in de samenwerkingschool	9
4.1 Verschillende levensbeschouwingen in een multiculturele samenleving	9
4.2 Volgen van het levensbeschouwelijk onderwijs door de ID-commissie	
5. Rol- en taakopvatting van de ID-commissie	10
5.1 Het sleutelwoord: communicatie	10
5.2 De ID-commissie volgt het proces	10
5.3 Activiteiten van de identiteitscommissie	10
5.4 Middelen en voorzieningen	10
6.0 Tot slot	12

BIJLAGEN

- Bijlage 1:** concept identiteitsdocument samenwerkingschool Farmsum d.d. 13-06-2014, Inclusief:
- memo ouders perspectief integratie OBDS Ripperdaborg en CBS Rengersborg d.d. 24 januari 2013
 - opbrengst visie/missie van werkgroep identiteit maart/april 2014
 - opbrengst waarden en kenmerken nieuwe samenwerkingschool d.d. 15 april 2014, van beide teams
 - statuut samenwerkingscholen concept oktober 2013.

0. Voorwoord en voorgeschiedenis

In maart 2014 werd de fusie tussen de ODBS Ripperdaborg en de CBS Rengersborg officieel beklonken. Bij de totstandkoming van de fusie waren de volgende partijen betrokken:

- de gemeente Delfzijl,
- de stichting Marenland (waaronder ODBS Ripperdaborg viel),
- de stichting Noordkwartier (waaronder de CBS Rengersborg viel),
- de MR van de ODBS Ripperdaborg
- de MR van de CBS Rengersborg
- Kids2B.

Per 1 augustus 2014 begon zo de Bijzondere Samenwerkingsschool Farmsumerborg, oftewel de BS Farmsumerborg, het eerste schooljaar van haar bestaan. Kort daarvoor was het wettelijk mogelijk gemaakt om openbare en bijzondere scholen samen te voegen. Voorheen was dat niet mogelijk en moest één van de scholen simpelweg worden opgeheven. Samenwerkingsscholen kunnen geen deel uitmaken van openbaar onderwijs, zodoende maakt de nieuwe school BS Farmsumerborg deel uit van het zogenaamde bijzonder onderwijs. In de wet staat tevens dat er op iedere samenwerkingsschool een zogenaamde identiteitscommissie moet worden ingesteld.

Een identiteitscommissie heeft als taak om ervoor te zorgen dat de oorspronkelijke identiteiten zichtbaar blijven in de cultuur van de school. Identiteit is natuurlijk geen vast gegeven, maar is voortdurend aan verandering onderhevig. De identiteitscommissie volgt dit veranderingsproces en toetst periodiek of de geleefde werkelijkheid niet teveel afwijkt van de eerder beschreven identiteit van de school. In dit document leggen we anno 2020 opnieuw de identiteit van de school vast om zodoende in staat te zijn de geleefde werkelijkheid hieraan te toetsen.

Identiteitscommissie BS Farmsumerborg 2020

Iefke, Jolanda, Allan en Stefanie

1. Identiteitscommissie

Organisatie:	Identiteitscommissie BS Farmsumerborg	
Datum:	13 februari 2020	
Werkgroepleden:	Email	Functie
Allan Varkevisser	a.varkevisser@noordkwartier.nl	leerkracht + mr
Jolande Pols	jolandapols@live.nl	Ouder + mr
Iefke Beugelink	i.beugelink@noordkwartier.nl	Leerkracht
Stefanie Battjes	Stefanie538@hotmail.com	ouder

1.1 Opdracht van de identiteitscommissie (ID-commissie):

In de afgelopen jaren zijn tal van samenwerkingscholen ontstaan. In de grondwet wordt uitgegaan van een duaal bestel in het onderwijs. Er zijn openbare scholen en bijzondere scholen (christelijk, islamitisch of andere grondslag). De grondwet is leidend: een samenwerkingschool blijft een uitzondering op het duale bestel van openbaar en bijzonder onderwijs. Er moet sprake zijn van bedreiging van de continuïteit van het openbaar of het bijzonder onderwijs om een samenwerkingschool te mogen vormen. Dit soort scholen kan alleen ontstaan door een fusie van openbaar onderwijs en bijzonder onderwijs. Sinds 2016 worden deze samenwerkingscholen ook wettelijk toegestaan.

Om een samenwerkingschool te kunnen vormen moeten de volgende stappen worden gezet:

1. Scholen doorlopen een fusieproces zonder fusietoets (met betrokkenheid van de medezeggenschapsraad en voor de openbare school ook de gemeenteraad en een fusie-effectrapportage).
2. Het bevoegd gezag doet via DUO een aanvraag om een samenwerkingschool te mogen vormen. Er moet worden voldaan aan de verruimde voorwaarden voor bedreiging van de continuïteit en de voorwaarden voor de bestuurlijke inrichting van de samenwerkingschool.
3. Het bevoegd gezag wijzigt de statuten van de stichting die de samenwerkingschool in stand houdt (vorming van een identiteitscommissie, de voorwaarden gelden voor de samenstelling van deze commissie, de bevoegdheden van de identiteitscommissie heeft en een voorziening voor het beslechten van geschillen tussen de identiteitscommissie en het bevoegd gezag).
4. De samenwerkingschool rapporteert in het schoolplan en de schoolgids over de manier waarop de bijzondere identiteit en het openbare karakter vorm krijgen.
5. De stichting voor bijzonder onderwijs of het samenwerkingsbestuur rapporteert jaarlijks aan de gemeenteraad of gemeenteraden over de manier waarop het openbare karakter in de samenwerkingschool vorm krijgt.
6. De samenwerkingschool richt een identiteitscommissie op.

De identiteitscommissie dient te bestaan uit in totaal 4 tot 6 leden, te weten:

- één tot twee ouderleden voorgedragen uit openbaar onderwijs en benoemd door MR;
- één tot twee ouderleden voorgedragen uit protestant christelijk onderwijs en benoemd door MR;
- één lid is personeelslid en voorstander van het openbaar onderwijs;
- één lid is personeelslid en voorstander van het bijzonder (bijvoorbeeld protestants-christelijk) onderwijs.

1.2 Revisie historie van het identiteitsdocument

1.2 Revisie historie		
Datum	Versie	Status
26-05-2015	1.1	Concept
15-04-2015	1.0	Concept
02-09-2016	1.2	Definitief
13-02-2020	2.0	Herzien

De laatste keer is het identiteitsdocument grondig herzien. De aanleiding hiervoor is dat de situatie op de BS Farmsumerborg 5 jaar na de fusie sterk is gewijzigd; van een eerste fase waarin de profielen van de eerdere scholen zeer goed herkenbaar waren bij zowel de leerlingen als de leerkrachten, naar een nieuwe fase waarin een duidelijke, nieuwe stabiele identiteit is gegroeid.

2. De missie en visie van de school

Op elke samenwerkingschool is een identiteitcommissie wettelijk ingesteld. De identiteitscommissie dient toezicht te houden op de wording en de ontwikkeling van de identiteit van de samenwerkingschool. De onderliggende waarden van de identiteit van een school staan beschreven en uitgewerkt in de missie- en visieparagrafen van het schoolplan.

Missie en visie van de BS Farmsumerborg

De BS Farmsumerborg wil een samenwerkingschool zijn waar kinderen en leerkrachten in een positieve sfeer met elkaar omgaan, zodat zij met en van elkaar kunnen leren. Een school waar naar elkaar geluisterd wordt, of je nu een kind bent, een ouder of een leerkracht. Ouders, kinderen en leerkrachten werken samen op basis van onderling respect aan een zo goed mogelijke toekomst voor de kinderen.

Het individuele kind wordt herkend en erkend. Een ieder kan en mag de eigen levensbeschouwing inbrengen. Hierdoor kunnen kinderen van elkaar leren en elkaar verrijken. Respect en verdraagzaamheid zijn hierbij centrale uitgangspunten.

De uitgangspunten van het onderwijs zijn:

- Vrijheid in gebondenheid, door een duidelijke structuur te bieden;
- Samen werken, ook in de betekenis van co-creatie;
- Zelfstandigheid aanmoedigen, door kinderen te stimuleren verantwoordelijkheid te nemen;
- Ieder kind wordt gekend, door maatwerk toe te passen;
- Betekenisvol zijn, door aan te sluiten bij de leefwereld van kinderen;
- Doen wat werkt, pragmatisch en niet dogmatisch;
- Met plezier presteren.

In de Farmsumerborg nemen we kennis van de ontwikkelingen in de wereld en proberen daar samen een beeld van te vormen. Zo kunnen kinderen een levensbeschouwing opbouwen: een eigen beeld van de wereld waarin ze leven en ontdekken wat hun plaats daarin is en wat hun verantwoordelijkheden daarin zijn. Een speciale plaats wordt hierbij ingeruimd voor het christelijk gedachtegoed, niet om kinderen uitsluitend in deze traditie groot te brengen, maar eerder als startpunt voor reflectie over de eigen levensbeschouwing.

Het doel is om de kinderen zichzelf te laten worden door ze uit te dagen en kansen te geven om uit te groeien tot zelfstandige, kritische en verantwoordelijke burgers die op basis van hun eigen talenten en vermogens hun plaats vinden/innemen in de wereld.

Een school is een kleine gemeenschap op zichzelf. Kinderen, ouders en leerkrachten leven samen in en rond een gebouw dat we 'de school' noemen. De school maakt ook weer deel uit van een grotere gemeenschap. In het geval van BS Farmsumerborg is dit in eerste instantie het dorp Farmsum, dan steeds groter en wijder de gemeente Delfzijl, de provincie Groningen, het land Nederland, Europa en uiteindelijk ... de wereld.

3. Pedagogisch en didactisch klimaat

De BS Farmsumerborg wil een school zijn waar iedereen welkom is en zich welkom voelt. De school staat open voor alle kinderen en ouders, ongeacht zijn/haar levensovertuiging, godsdienst, politieke gezindheid en afkomst. We benaderen kinderen als zelfstandige individuen en werken toe naar betekenisvol en met plezier presteren.

3.1 Pedagogisch klimaat

3.1.1 Positief pedagogisch klimaat

Voor een positief pedagogisch klimaat en een evenwichtige sociaal-emotionele ontwikkeling zijn de volgende dimensies essentieel:

- een positieve, respectvolle sfeer in de school en in het team
- het ontwikkelen van een positief zelfbeeld,
- een duidelijke structuur met afspraken
- inzicht hebben in gevoelens van jezelf en anderen
- deze gevoelens ook bespreekbaar kunnen maken
- oplossen van conflicten, door verantwoordelijkheid te nemen voor het eigen aandeel in het conflict en het kunnen accepteren van het perspectief van de ander.

Een verantwoord pedagogisch klimaat begint ten eerste met het scheppen van een structuur van het toedelen van verantwoordelijkheden; waar ben jij verantwoordelijk voor en wat wordt er van je verwacht? Dit moet voor iedereen duidelijk en helder omschreven zijn.

Een pedagogisch klimaat heeft vervolgens ook te maken met sfeer en cultuur; hoe spreek je elkaar aan op gedrag en het nemen van verantwoordelijkheid? Dit samenspel van structuur en sfeer moet duidelijk waarneembaar zijn in het schoolteam, in de klas, op het plein en tussen leerkrachten en ouders. Zo weet iedereen – kinderen, ouders en leerkrachten – waar hij/zij aan toe is en biedt de school een veilige omgeving voor het verder ontwikkelen van de eigen sociaal-emotionele vaardigheden, zoals: inzicht in jezelf krijgen, in anderen en in het omgaan met anderen, leren omgaan met andere meningen en ook met meningsverschillen en mogelijke conflicten. Op de BS Farmsumerborg doen we dit onder andere aan de hand van het programma van De Vreedzame School.

3.1.2 Verbinden pedagogische uitgangspunten en gedrag

Op de BS Farmsumerborg vinden we dat uit onze taal en uit ons gedrag moet blijken hoe we de kernwaarden van de school waarmaken. Hier proberen we te beschrijven hoe dit wordt gedaan.

De allereerste voorwaarde is dat we iedereen ongeacht zijn herkomst, geloof, geslacht, verstandelijke en lichamelijke vermogens of huidskleur behandelen met respect. Iedereen mag meedoen en wordt uitgenodigd om mee te doen.

We luisteren naar elkaar en reageren op elkaar op een respectvolle wijze, dus zonder te vervallen in begrippen als meer of minder, normaal of afwijkend, meer- of minderwaardig. Verschillen worden (h)erkend, maar niet onnodig benadrukt. De school moet een ontmoetingsplek zijn, waar verschillen worden gerespecteerd en bruggen worden geslagen om elkaar te bereiken.

Kinderen zijn mede-eigenaar van sfeer en klimaat. We streven ernaar kinderen medeverantwoordelijk te maken voor de sfeer en de regels in de school.

3.1.3 Het volgen van de sociaal-emotionele ontwikkeling: ZIEN

Op de BS Farmsumerborg wordt de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen gevolgd en gemonitord aan de hand van het volgsysteem ZIEN. Aan de hand van vragenlijsten die door leerkrachten en kinderen worden ingevuld kan een analyse worden gemaakt van hoe het kind zich voelt en over zichzelf denkt. Deze analyse kan aanleiding zijn voor een gesprek tussen leerkracht en kind of leerkracht en ouders of kind en een andere leerkracht/ib-er (als er belemmeringen zijn in de communicatie of het vertrouwen tussen leerkracht en leerling). ZIEN is een signaleringsinstrument en dient ook zo ingezet en gebruikt te worden.

3.1.4 Het volgen van het pedagogisch klimaat: meetpunten

Op zogenaamde 'meetpunten' peilt de ID-commissie de mening van ouders over het pedagogisch klimaat van de school en hoe zij denken over de sociaal-emotionele ontwikkeling van hun kinderen. We doen dit door het houden en het organiseren van een 'ouderarena'. Een ouderarena is een gespreksvorm gebaseerd op de zogenaamde leerlingenarena, waarin een kleine groep van ouders wordt uitgenodigd om feedback te geven op het reilen en zeilen binnen de school.

3.2 Didactisch klimaat

Op de BS Farmsumerborg wordt volgens de modernste inzichten lesgegeven. Niet alleen wat betreft lesmethoden en technologische hulpmiddelen en toepassingen, maar ook met alle ruimte voor differentiatie en individuele ontwikkeling.

We accepteren dat kinderen heel verschillend zijn, in tempo, niveau en talenten en houden daarmee rekening bij het ontwerpen en geven van het onderwijs. Leerlingen worden gestimuleerd zelfstandig te werken, hun eigen problemen op te lossen en prestaties mogen onderling verschillen. Kinderen krijgen zoveel mogelijk maatwerk aangeboden als het gaat om het onderwijs, dit betekent dat er door de leerkracht veel differentiatie wordt toegepast in tempo en niveau. Maar de kinderen blijven wel deel van een groep. Er worden geen kleine langdurige niveaugroepen in het leven geroepen.

3.3 Pedagogische en didactische parameters die we volgen op school

Als identiteitscommissie zien we toe op de volgende pedagogisch-didactische ontwikkelingen:

- De normen en waarden (blijven ze hoog op de agenda staan, zien we dat terug in de meetpunten t.b.v. borging identiteit, worden ze tijdens de team-, MR- en identiteitscommissievergaderingen besproken).
- De totstandkoming van actief burgerschap (de wijze waarop we op onze samenwerkingsschool kunnen werken aan actief burgerschap zijn opgenomen in de visie van de school).
- De manier van werken aan sociale veiligheid (zien we terug in de methode De Vreedzame School en in "ZIEN")
- Het positieve pedagogisch klimaat (wordt het voldoende gewaarborgd door middel van de methode Vreedzame School)
- Is er sprake van een helder onderscheid ten aanzien van verantwoordelijkheden/taken op het gebied van opvoeding van de school in relatie tot opvoeding thuis door ouders/verzorgers.
- Zijn er voldoende leerkrachten met kennis van en vaardigheden met betrekking tot het omgaan met vooroordelen en discriminatie.
- De methode van ABC-agressieregulatie toe te passen en te verankeren in de school.
- Het toetsen en volgen van het pestprotocol zoals opgesteld in het Sociaal VeiligheidsPlan (SVP) van de school.

4. Levensbeschouwelijke vorming in de samenwerkingschool

4.1 Verschillende levensbeschouwingen in een multiculturele samenleving

Op de BS Farmsumerborg willen we leerlingen voorbereiden op samen leven in een multiculturele samenleving, waarin ruimte is voor godsdienstige of levensbeschouwelijke diversiteit. In onze moderne samenleving bestaan vele verschillende levensbeschouwingen naast elkaar, religieuze en niet religieuze. Om voorbereid te worden op de diversiteit van de moderne samenleving laten we kinderen kennismaken met verschillende levensbeschouwingen en de daarbij behorende belangrijkste uitgangspunten. Naast het christendom zijn dat ook de andere grote wereldgodsdiensten/religies als de islam, het boeddhisme en het hindoeïsme.

Bij het aandacht besteden aan levensbeschouwing is het vertrekpunt een geïntegreerde aanpak, afgestemd op de belevingswereld van het kind. Het leren bespreken en herkennen van levensbeschouwelijke ervaringen staat voorop en niet het vormen tot een bepaalde levensbeschouwing.

Kinderen maken kennis met verschillende levensbeschouwingen op basis van de methoden “Trefwoord” en de “Vreedzame school”.

4.2 Volgen van het levensbeschouwelijk onderwijs door de ID-commissie

In het kader van levensbeschouwelijk onderwijs volgen we als identiteitscommissie de volgende ontwikkelingen:

- Het aspect van voorbereiding op de multiculturele samenleving moet herkenbaar terugkomen in de manier van opvoeden en de opzet en inhoud van de te houden vieringen.
- Zijn er voldoende leerkrachten die kennis hebben van het ontstaan, de inhoud, indeling en betekenis van de bijbel, achtergronden en gebruiken van belangrijke feesten en wereldgodsdiensten, om het vak levensbeschouwelijk onderwijs te geven?
- Zijn de leerkrachten vaardig en creatief genoeg zijn in het voeren van een levensbeschouwelijk en filosofisch gesprek met kinderen?
- Zijn er leerkrachten met voldoende kennis en vaardigheden om met kinderen te bidden.
- Wordt het gedrag van de kinderen gestimuleerd om onderling respect te tonen aan en voor elkaar bij het doen van religieuze uitingen zoals het bidden en stil zijn?
- Zijn er duidelijke afspraken over welke feesten wel en niet samen gevierd worden en over hoe deze gevierd worden, zodat kinderen kennismaken met verschillen?
- Zijn er afspraken en is er communicatie met de lokale geloofsgemeenschap(pen)? En worden deze nagekomen?

5. Rol- en taakopvatting van de ID-commissie

5.1 Het sleutelwoord: communicatie

Het is bij alles wat we doen steeds van groot belang dat we samen met leerlingen, team, MR en ouders van gedachten wisselen over de concrete invulling van de activiteiten en de (kern) waarden die daarbij een rol spelen. En vervolgens samen kijken hoe we op gedragsniveau hier vorm aan geven. Zo komt onze gezamenlijke identiteit steeds opnieuw tot stand. Hierbij is het van belang dat leerlingen, leerkrachten en ouders elkaar telkens weer uitnodigen en/of worden uitgenodigd om hun levensbeschouwing in te brengen om van elkaar en met elkaar te leren en elkaar te verrijken.

5.2 De ID-commissie volgt het proces

De samenwerkingschool BS Farmsumerborg is een dorpschool, die open staat voor kinderen van christelijke en van openbare afkomst. Beide identiteiten zijn samengevoegd, en dat vraagt van iedereen de nodige tolerantie en vooral respect voor de andere identiteit.

De identiteit van de school kun je niet borgen. Het is immers geen statisch product, maar een voortdurend proces. De identiteit van de school kun je niet voor eens en voor altijd vastleggen. De identiteit ontwikkelt zich als een proces: in de loop van de tijd komen er nieuwe dragers (leerlingen, ouders, personeel) en dan verandert het vanzelf. Waar het om gaat is dat deze ontwikkeling wordt gevolgd (door de identiteitscommissie), wordt vastgelegd (door directie en MR) in een schoolplan en dat er regelmatig over van gedachten wordt gewisseld (contact tussen MR, directie en identiteitscommissie) in de vorm van een jaarlijks overleg dat wordt voorbereid door directie, MR en commissie.

5.3 Activiteiten van de identiteitscommissie

De identiteitscommissie heeft tot taak ervoor te zorgen dat de wording van de identiteit op de agenda blijft staan van de samenwerkingschool. De commissie kan toetsen in hoeverre de beschreven, geleefde en beleefde identiteit met elkaar (blijven) overeenstemmen en op basis hiervan gevraagd en ongevraagd aanbevelingen doen aan directie, team en bestuur. De identiteitscommissie is dus op een aantal momenten zichtbaar en actief in het schooljaar

- De id-commissie organiseert jaarlijks een ouderarena en laat zich (globaal en geanonimiseerd) informeren over de resultaten van “ZIEN”.
- De identiteitscommissie neemt kennis van het schoolplan en het schooljaarplan en toetst dit aan de centrale kernwaarden van de school. Hierbij maakt de ID-commissie gebruik van de toetsingsvragen die genoemd staan in de paragrafen 3.3 en 4.2.
- Er vindt na de ouderarena een jaarlijks overleg en een terugkoppeling plaats naar het team, de directie en de MR.

5.4 Middelen en voorzieningen

De borging van het proces zit naast medewerkers en organisatie, ook in de middelen en voorzieningen die voorhanden zijn.

- De school dient een vergaderruimte en tijd beschikbaar te stellen aan de leden van de ID-commissie.
- De ID-commissie heeft toegang tot faciliteiten als kopieerapparaten en computers.
- De ID-commissie kan zelfstandig via de kanalen van de school (Nieuwsbrief, sociale media) met ouders van de school communiceren.
- Directie, team en MR dienen zich open en coöperatief op te stellen ten aanzien van de werkzaamheden en initiatieven van de ID-commissie.
- Levensbeschouwelijke vorming wordt gegeven via twee methoden, te weten “Trefwoord” (een methode voor levensbeschouwelijk onderwijs op christelijke grondslag) en “De vreedzame school” (een methode voor het creëren van een goed pedagogisch leefklimaat in

de school en opvoeding tot actief burgerschap). Deze methoden moeten worden aangekocht, abonnementen verlengd en de leerkrachten moeten hierin – indien nodig - worden geschoold.

6. Tot slot

Samenwerkingsscholen zijn nieuwe fenomenen in onderwijswereld, ontstaan door de mogelijkheid - maar vaak ook noodzaak vanwege de problematiek in de zogenaamde krimpregio's - om openbare scholen en scholen met een andere grondslag te laten fuseren. Dit proces is in volle gang, maar er is geen uitgewerkt plan of eindpunt waar we naartoe bewegen. De identiteitscommissie is een radertje binnen deze ontwikkeling en hoewel de taak van de commissie wettelijk is verankerd, verandert haar rol mee met het denken over onderwijs, opvoeding en levensbeschouwing in de scholen en de samenleving. Daar zijn wij ons van bewust en dat maakt ons werk lastig, maar ook heel uitdagend en zinvol.

BIJLAGEN

Bijlage 1: concept identiteitsdocument samenwerkingsschool Farmsum d.d. 13-06-2014,

Inclusief:

- memo ouders perspectief integratie OBDS Ripperdaborg en CBS Rengersborg d.d. 24 januari 2013
- opbrengst visie/missie van werkgroep identiteit maart/april 2014
- opbrengst waarden en kenmerken nieuwe samenwerkingsschool d.d. 15 april 2014, van beide teams
- statuut samenwerkingsscholen concept oktober 2013.